68- 10-сар 6 ш

Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн

Дөрөв дугаар ТАВАН ЖИЛ

Төв аймгийн намын хороо,
А.Д.Х. Гүйцэтгэх захиргааны сонин.

21 дэх жилдээ
№ 80 (1769)

1968 ОНЫ
10 ДУГААР САРЫН 28

ДАВАА

Мал өсгөх улсын төлөвлөгөө

1968 оны мал өсгөх улсын төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэхэд 2 сар үлдэв.

Энэ жил тус орны ихэнх нутагт тохиолдсон ган зудын бэрхшээлийн улмаас мал аж ахуйд учирсан хохирлыг аль болох богино хугацаанд бүх нөөц бололцоогоо бүрэн ашиглах замаар нөхөж, малын цаашдын тогтвортой өсөлтийг хангахын чухлыг МАХН-ын Төв Хороо, БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлөөс нам, улс, олон нийт,ХАА-н бүх байгууллага, нийт малчид хөдөлмөрчдийн хойшлуулшгүй зорилт болгон дэвшүүлсэн билээ.

Мал аж ахуйд учирсан хохирлыг нөхөж мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг биелүүлэх тэмцэлд тус аймгийн хөдөлмөрчид их чармайлт гаргав.

Манай олонх нэгдэл-САА-нууд тэдгээрийн бригад фермүүд мал өсгөх нөөц бололцоогоо судлаж төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж юуны урьд малын зүй бусын хорогдлыг багасган мал аж ахуйн материаллаг баазыг бэхжүүлж өвлийн бэлтгэлийг хангах мал сүргийг зун намрын улиралд тарга хүч авахуулах зэрэг ажиллагаанд нилээд алхам хийв.

Үүний үр дүнд Баянбараат,Борнуур, Эрдэнэ, Сэргэлэн зэрэг нилээд сумд мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг давуулан биелүүлэх бололцоотой болжээ.

Гэвч зарим сумд мал өсгөх төлөвлөгөөг биелүүлэхэд нарийн тооцоо судалгаагүй хандаж хүч бололцоогоо эртнээс дайчилж ажиллаагүйгээс олон тооны төл ба том малыг хорогдуулж мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг биелүүлэх бололцоог алдахад хүрч байна.

Урьдчилсан судалгаа тооцооноос үзвэл Лүн, Эрдэнэсант, Өндөрширээт зэрэг сумдын мал өсгөх улсын төлөвлөгөөний биелэлт нь бат найдвартай биш байна.

Зарим сум—нэгдэл, САА-нууд малаа сар бүр тоолж судалгаа дүгнэлт хийхгүй урсгалаар явж ирснээс үзэхэд нам, улс, ХАА-н зарим байгууллагууд мал аж ахуйг ерөнхийлж удирддаг арга барилаас салж чадаагүйг харуулж байна. 1968 оны мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд одоо үлдэж байгаа хугацаанд мал сүргийн тооцоо судалгааг нарийн хийж ялангуяа малын зүй бусын хорогдлыг гаргуулахгүй байхад орон нутгийн нам, улс, ХАА-н байгууллагуудын гол анхаарал чиглэгдэх ёстой.

Түүнчлэн нэгдэл, САА-нууд өвлийн идэш хоолонд зориулан олон тооны малыг хавтгайруулан нядлах явдлаас болгоомжилж нарийн хяналт шалгалтын дор явуулах хэрэгтэй.

Өвчтэй туранхай малыг онд орохгүй гэж биеийн амрыг бодож нядлаад эцэст нь үлэмж махыг хэрэгцээгүй болгож үрэгдэл сүйтгэл болгодог дутагдлыг давтаж болохгүй. Харин тийм малыг бүх талын сайн нөхцөлд тэжээж онд оруулах ажлыг зохион байгуулах хэрэгтэй. Тус аймгийн хувьд өнгөрсөн жил мал олноор хорогдож байсан явдал нь байгаа бололцоогоо бүрэн ашиглаагүй, ялангуяа өвлийн бэлтгэлийг олигтой хийгээгүйгээс голлон шалтгаалсан билээ. Гэтэл зарим нэгдэл, САА тэдгээрийн дэргэдэх намын байгууллагууд мал хорогдсон шалтгаанд зохих дүгнэлт хийж зохион байгуулалтын удирдлагын аргыг сайжруулаагүйгээс малыг дулаан хашаа байр, ус хужир, өвс тэжээлээр хангах талаар энэ жил бас л олигтой өөрчлөлт гаргаагүй байна. Ингэхлээр мал аж ахуйн өвлийн бэлтгэлийн дутууг яаравчлан хангаж өвөл хаврын хатуу цагт мал хорогдохгүй байх бололцоо нөхцлийг хангах хэрэгтэй. Юуны урьд өсвөр насны мал өвчтэй ба тэжээгдэх малын сууриудад онцгой анхаарал тавьж түүнийг дулаан хашаа,байр ус, өвс тэжээл, хужир, нарийн арчилгаа маллагаагаар хангах хэрэгтэй.

Малын тарга хүчийг тогтоон онд сайн оруулахад мал сүргийг цастай ч байсан харз юмуу худгийн усаар усалж эрдэс тэжээлээр хангаж байх нь өнгөрсөн цаг зудтай тэмцсэн практик ажлаас шалгарсан туршлага тул үүнийг хаана ч хэрэгжүүлбэл зохино. Мал аж ахуйг эрхлэх асуудлыг үйлдвэрлэлийн нэгж бүрээс эхлэн сайжруулах ёстой.

Тэнд хүн бүрийг тодорхой ажилтай, ажил бүрийг тодорхой эзэнтэй болгож малчин, саальчин төлчин, мал аж ахуйн мэргэжилтэн хэн боловч ажилдаа бүрэн дүүрэн эзэн болж материалын болоод ёс суртахууны талаар бүрэн хариуцаж байхуйцаар ажлыг зохион байгуулбал зохино.

Мал сүргийг тарган тавтай өвөл жүүлэх тэмцэлд нийтийн хүчийг зохион байгуулж САА, нэгдэл, мал аж ахуйн бригад, ферм,суурь бүр мал өсгөх төлөвлөгөөг давуулан биелүүлэхийн төлөө тэмцэн ажиллах хэрэгтэй.

ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ БИЕЛҮҮЛЭВ

Архустын САА-н Ядамхүү ахлагчтай талхны салбарын хамт олон Октябрийн социалист их хувьсгалын 51 жилийн ойг угтаж 10 дугаар сарын 25-нд жилийнхээ талх үйлдвэрлэх төлөвлөгөөг 101 хувиар биелүүлж сайхан амжилт гаргав.

Ж.Сүрэнжав

ЗӨВЛӨЛТИЙН ХҮН САНСАРТ ДАХИН ГАРЛАА

ЗХУ «Союз—3» гэдэг сансрын хөлгийг дэлхийн хиймэл дагуулын тойрог замд хөөргөсөнтэй холбогдуулан тус аймгийн төвийн артелийн ажилчдын өргөн цуглаан боллоо. Цуглааныг артелийн дарга Нацаг нээж, аймгийн Намын Хорооны ажилтан Д.Дуламжав «Союз—3» хөлгийн нислэгийн тухай тодорхойярив. Дараа нь хивсэн тасгийн ажилчин Лхам үг хэлэв. Тэрээр «Союз—3» хөлгийн нислэг нь ЗХУ-ын шинжлэх ухаан техникийн бас нэг шинэ амжилт юм гэлээ.

Манай сурвалжлагч

■ Октябрийн социалист их хувьсгалын 51 жилийн ойн босгон дээр манай ах дүүгийн найрамдалт ЗХУ «Союз—3» гэдэг сансрын хөлгийг дэлхийн хиймэл дагуулын тойрог замд хөөргөсөн баярт мэдээг жирийн ажилчин би сонсоод маш их баярт сэтгэгдэл төрж, «Союз—3» сансрын хөлгийг жолоодож яваа ЗСБНХУ-ын иргэн,сансрын нисэгч, ЗХУ-ын баатар, ЗСБНХУ-ын гавъяат туршигч Г.Т.Береговойг сансрын энэ гайхамшигт нислэгээ амжилттай биелүүлж эх дэлхийдээ эсэн мэнд бууж ирнэ гэдэгт итгэл төгс байна.

Бүрэн сумын холбоочин Ц.Бямбаа

Адуучдын хариуцлагыг өндөржүүлье

Аймгийн Намын Хороо, АДХГ Захиргаа,адууны аж ахуйн үйлдвэрлэлийн ажиллагаанд дүгнэлт хийж цаашид шаардагдах арга хэмжээнүүдийг авах, адуун сүргийн өсөлт хөгжилтийг сайжруулах, өвөлжилтийн ба төлийн бэлтгэлийг сайн хангуулах, нэгжээс ашиглах ашиг шимийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд адуучин, мал аж ахуйн мэргэжилтний хүчийг бүрэн чиглүүлэх зорилгоор 10 дугаар сарын 25-нд адуучдын зөвлөлгөөнийг хийлгэв. Адуун сүрэг бол ХАА-н нэгдэл, САА—нуудад тээврийн хэрэгцээнд ашиглагдаж их үүргийг гүйцэтгэдэг бөгөөд бусад төрлийн малаас дутуугүй олон төрлийн ашиг шим өгдөг билээ.

Тус аймгийн бүх малын 13,5 хувь нь адуун сүрэг байгаа бөгөөд жилдээ дундаж нийслэл Улаанбаатар хотын хөдөлмөрчдийн хэрэгцээнд 234 мянган литр айраг бэлтгэн нийлүүлж 15,2—16,6 мянган кг хөөвөр хялгас улсад тушааж байна.

Аймгийн ХАА—н нэгдлүүдийн МАА-гаас жилд орох орлогын 15,4 хувийг адууны аж ахуйгаас орох орлого эзлэж байна.

Адуун сүргийн ашиг шимийг нэмэгдүүлэхэд сүргийн тоо толгойг өсгөн үржүүлж хариулга маллагааг сайжруулан билчээрийг хувиартай ашиглаж, отроор тарга хүч сайн авахуулж адуун сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийг түргэтгэх явдал мөн болохыг тэргүүний сайчууд, аврага малчдын он удаан жилийн ажиглалт,амьдралын туршлага нотолж байна.

Тус аймгийн адууны аж ахуйн үйлдвэрлэлийг эрхлэн ажиллаж байгаа адуучин, саальчин, малчин, хөдөлмөрчдийн дотроос ажил бүтээлээрээ шалгарсан тэргүүний сайчууд олон арваараа төрдөг болжээ. Аль ч улиралд адуун сүргийн хариулга маллагааг тохируулж чаддаг ажилч байдлаараа аймагтаа алдаршиж сүүлийн 30 гаруй жил адуу маллахдаа ихээхэн туршлага хуримтлуулж хариуцсан адуун сүргээсээ ашиг шимийг сайн ашиглаж, төлий нь сайн бойжуулж байгаа аймгийн хошой аврага Борнуур сум—САА-н ахмад адуучин Чойжамц, сүүлийн 3 жил дараалан хариуцсан адууныхаа хөөвөр хялгасыг 100-103 хувь, унага бойжуулах төлөвлөгөөг 100 хувиар биелүүлсэн Мөнгөнморьт сум—нэгдлийн адуучин Зэвэгийн Сүндэв, сүүлийн 3 жилд 300 гаруй эмнэг сургасан Заамар сум—нэгдлийн адуучин Лэгжидийн Цэнд—аюуш,сүүлийн 2 жилд 18—25 гүү хариуцан сааж гүү нэг бүрээсээ 628—1013 литр сүү саасан Борнуур сум—САА-н залуу саальчин Нина, гүүний саалийн аймгийн 3 удаагийн аврага Борнуур сум-САА-н мянгат саальчин Гонгорын Дуламсүрэн нарын зэрэг амжилт бүтээл гаргаж байгаа ахмад адуучид, саальчид олон байна.

Тус аймгийн нэгдэл—САА-нууд урьд жилүүдэд олсон ололт амжилтаа бататгаж хуримтлуулсан туршлагатаа түшиглэж адууны аж ахуйн үйлдвэрлэлийг өөрчлөн сайжруулж чадаагүйгээс адууны аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хувьд дутагдалтай явж ирсэнийг адуучдын анхдугаар зөвлөлгөөнд оролцогчид тодорхой баримтаар илрүүлэн заав.

Өнгөрсөн хаврын 3 өдрийн хүйтэн бороо цасан шуурганаар Өнжүүл, Бүрэн, Дэлгэрхаан, Эрдэнэсант, Өндөрширээт зэрэг нилээд сумд асар олон тооны адуу хорогдуулж үлэмж хохирол үзсэний дотор Бүрэн сумын «Бүрэндэлгэрэх» нэгдлийн 1 дүгээр бригадын адуучин Найдандорж,мөн бригадын Нацаг, 2 дугаар бригадын Батмөнх, Өнжүүл сумын «Ялалт» нэгдлийн 1 дүгээр бригадын адуучин Пүрэв, мөн сумын 3 дугаар бригадын адуучин Намжил нарын олон сууриуд 504—818 адуу хорогдуулсан байна.

Манай зарим адуучид нийгмийн асар их хөрөнгийг хариуцаж байгаа атлаа түүнд хайхрамжгүй хандан хариуцлага алдаж, олноор үхүүлэх, үрэгдүүлэх зэрэг зохисгүй байдал гаргаж алдсан адуугаа эрж олох, учруулсан хохирлоо төлж дуусгах талаар санаа сэтгэл зовохгүй сууж байна.

Адууны өсөлтийг аймгийн хэмжээгээр сүүлийн 7 жилээр аваад үзэхэд жил дараалан буурч 21,6 хувиар хорогдсоны 84,3 хувь нь зөвхөн сүүлийн 3 жилд хорогджээ. Үүний дотор Баянцогтын САА 1961 онд байсан адуугаа сүүлийн 7 жилд 17,5—50,4 хувь, Лүн 3,4—16,7 хувиар,Борнуур 25,5—85,7 хувиар тус тус хорогдуулсан ба Баянцогтын САА 100 хээлтэгчээс унага 35, Баянзүрх 40, Сэргэлэн 41-ийг бойжуулж авсан нь аймгийн дунджаас даруй 7-12 унагаар дутуу бойжуулж өөртөө байгаа адуу өсгөх асар их бололцоог алджээ.

Аймгийн хэмжээгээр адууны өсөлт туйлын хангалтгүй сүргийн дотор эзлэх хээлтэгчийн хувийн жин дөнгөж 26,9 хувьтай байгаа ба жил ирэх дутам

Төгсгөл нь 4 дүгээр нүүрт

Намын ажлын байдлаас

Аймгийн Намын XIV бага хурлын шийдвэр хэрэгжиж байна

Аймгийн намын 14 дүгээр бага хурлын шийдвэрийг биелүүлэхийн тулд тус САА-н Намын Хороо зохион байгуулалтын нилээд арга хэмжээнүүдийг авч ажиллаа.

Үүнд: Юуны өмнө намын бага хурлын шийдвэрийг хөдөлмөрчдөд өргөн сурталчилж, намын үүрүүдийн болон олон нийтийн байгууллага, хөдөлмөрчдийн гэгээрлийн хурлаар хэлэлцүүлэн тодорхой заалт бүхий шийдвэрүүд гарган ажиллав.

Бага хурлын шийдвэрийг тус сум-САА-н хөдөлмөрчид баяртай хүлээн авч ажлын салбар бүрд сайхан амжилт гаргаж байна.

Газар тариалан, мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн ажиллагаанд шинжлэх ухаан, техникийн ололтууд нэвтэрч ажилчны хүч хэмнэгдэж хөдөлмөрийн бүтээмж дээшилж байна. 1968 онд хадлангийн механикжсан бригад 3-ыг гарган ажиллуулснаар ажиллах хүчний тоо 50 хувиар багасч, хөдөлмөрийн бүтээмж урьд онуудынхоос 25 хувиар нэмэгдэж байгалийн хадлан бэлтгэх төлөвлөгөөг 9 дүгээр сарын 20-нд 103 хувиар биелүүллээ.

Сум—сангийн аж ахуйн хэмжээгээр байгалийн хадлан бэлтгэхийн хамт шүүст тэжээл 750 тонн, хүчит тэжээл 1600 тонн, витамнит тэжээл 6000 кг, тарваганы ходоод, сорс, зоодой зэргийг нилээд хэмжээгээр бэлтгэж, тарианы сүрлийг тэжээлд нөөцөлж байна.

Тэжээл бэлтгэх ажилтай зэрэгцүүлэн түүнийг өвөлжөө хаваржаанд татах ажлыг зохион байгуулж хийснээр одоогийн байдлаар бэлтгэсэн тэжээлийнхээ 87 хувийг татан авлаа. Аймгийн намын 14 дүгээр бага хурлын заалтын дагуу малыг хашаа саравч ус билчээрээр хангах ажил өрнүүлж 1968 онд хашаа барих төлөвлөгөөг 105 хувиар, өрөмдмөл ба уурхайн худаг гаргах төлөвлөгөөг 100 хувиар биелүүлэв.

Мал аж ахуйн өвөлжилтийн бэлтгэлийг сайн хангах нь мал өсгөхийн чухал нөхцөл болох учраас сум САА-н намын хороо өвөлжилтийн бэлтгэлийг хангах 45 хоногийн ажлыг зохиож намын хорооны товчооны хурлаар хэлэлцэж өвөлжилтийн зураг төлөвлөгөөг гарган ажиллав. Түүнчлэн өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг хангуулах, тэргүүний малчдын туршлагыг эзэмшүүлэх зорилгоор нийт малчдын зөвлөлгөөнийг хийлгэж, бэлтгэл ажлын явцыг ОНХШК, депутат, байнгын комиссоос 2 удаа шалган үзэж өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын дүнг сумын АДХ-ын ээлжит чуулганаар хэлэлцүүлэв.

Мал аж ахуйн өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг бүрэн хангахад бүх байгууллага, малчдын хүчийг бүрэн чиглүүлэн ажиллаж бүх албан байгууллага, тасаг бригадуудад малын суурьдыг хувиарлан өгч туслуулж байна.

Мөн мал аж ахуйн суурь зохион байгуулалтыг 9,10 дугаар сард хийж, мал зааз лалт тарга, хүчний жигнэлт, мал эрүүлжүүлэлтийн ажлыг зохион байгуулж мөн ангилалтыг явуулж, шилмэл сууры зохион байгуулах ажил явуулж байна.

Аймгийн намын 14 дүгээр бага хурлын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх талаар авч явуулсан арга хэмжээний үр дүнд мал аж ахуйн 42 суурийн 80 гаруй хувь нь өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг хангаж энэ ажилд малчин Намсрай, Цэрэн, Нямдоо, Дамдинсүрэн, Нямдав нарын зэрэг олон сууриуд бусдаас давуутай ажиллаж байна. Нийт сууриуд өтөг бууц овоолох, хужир шүү бэлтгэх, хашаа хорооны дулаалгыг 11 дүгээр сарын 1-ний дотор дуусгахаар шамдан ажиллаж байна. Газар тариалангийн талаар аймгийн намын 14 дүгээр бага хурлаас дэвшүүлсэн зорилтууд биелэгдэж, тариа ногоо хураалтын ажил 10 дугаар сарын 1-нд дуусч, энэ онд 9300 га уриншийг бэлтгэв.

Түүнчлэн газар тариаланд агротехникийн дэвшилт арга барилыг нэвтрүүлж тоонолжлон үрлэх, тарилтын өмнөх ба дараах булдалтыг явуулах, тариалах үрийг идэвхжүүлэх хураалтын үед хаягдлыг багасгах зэрэг ажлууд зохиосны үрээр ажилд нилээд ахиц гарч байна.

Техникчдийн мэргэжил дадлагыг дээшлүүлэх ажил зохион байгуулж шинэ залуу техникчдийг зөвлөлтийн мэргэжилтэн, тэргүүний техникчдийг дагалдуулан ажиллуулж байна.

Түүнчлэн техникчдийн мэргэжлийг ахиулах дугуйлан, мөн дотооддоо тракторт комбайнчдыг бэлтгэх зорилгоор 30 шахам хүний бүрэлдэхүүнтэй курсийг зохион байгуулж байна. Техникийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах талаар нилээд ажил зохиож байгаа боловч зохих шаардлагын хэмжээнд хүрч чадаагүй байна. Нөгөө талаар аймгийн намын 14 дүгээр бага хурлаас цэвэгш хагалгааны төлөвлөгөөг биелүүлэх, хөрс боловсруулалтыг чанартай хийх, үрийн чанарыг сайжруулах талаар өгсөн заалт бас л олигтой биелэгдэхгүй байна.

Аймгийн намын 14 дүгээр бага хурлын шийдвэрийг биелүүлэхийн тулд аж ахуй, соёл үйлчилгээний салбаруудад социалист уралдааныг өрнүүлэн ажилласны үр дүнд 3 дугаар улирлын төлөвлөгөөт ажлууд амжилттай биелэгдэж байна.

Бэлтгэлийн төлөвлөгөөт ажлуудаас 20 гаруй нэр төрлийн зүйл 100—203 хувиар, хүнсний ногоо хураалт 100,8 хувиар, тарваганы арьс 102,2 хувиар амбулаторын үзлэг 133,1 хувиар, киноны орлого 112,3 хувиар, сургуулийн элсэлт, цугларалт 103,2 хувиар тус тус биелэгдэж сумдын хоорондох уралдаанд 1 дүгээр байр эзэлж социалист уралдаанд шилжин явах туг, 1 дүгээр зэргийн дипломоор шагнагдсан юм.

Энэ байраа алдахгүйн тулд байгаа нөхцөл бололцоогоо дайчлан ажиллаж үлдэж байгаа хугацаанд төлөвлөгөөт бүх ажлаа 100 ба түүнээс дээш хувиар давуулан биелүүлэхийн хамт мал өсгөх 1968 оны төлөвлөгөөг биелүүлэх зорилт тавин ажиллаж байна. **Я. Цэрэндорж**

ТОВЧХОН

Саяхан Батсүмбэрийн САА-н 8 жилийн дунд сургуулийн захиргаа пионерийн 11 дүгээр бүлгэмээс эрхлэн ангиудын дунд анги нэг өдрийн ажил явуулж дүгнэв.

Энэ ажилд тус сургуулийн 20 гаруй анги бүлгүүд шамдан уралдаж юу хийж чаддагаа үзүүлсний дотор тоо физикийн багш Дашзэвэгийн удирдсан 6-гийн В ангийн хамт олон физикийн хичээлд хэрэглэгдэх хөдөлгөөнт модел үзүүлэнгүүд 20 шахамыг хийж 1 дүгээр байр эзлэв.

Л. Батсүх

Өндөрширээт сумын явуулын багшаар Нацагдорж 2 дахь жилдээ ажиллаж байна.

Тэрээр хичээлийг бэлтгэл сайтай, үзүүлэн таниулахтай заадагийн үр дүнд зөвхөн 1967—1968 оны хичээлийн жилд 60 хүнийг боловсролын талаар шат ахиулж, амжилттай сургав.

Я. Лувсанпунцагийн авсан гэрэл зураг

Эвлэлийн улс төрийн сургуулийг чанартай зохион байгуулъя

Эвлэлийн улс төрийн сургууль, онолын семинар нь гишүүд залуучуудад улс төр онолын мэдлэг олгоход чухал рольтой.

Гишүүд залуучууд суртал нэвтрүүлэгчдийн санал, өнгөрсөн хичээлийн жилд явуулсан туршилтын ажлын дүн, орчин үеийн байдал зэргээс үндэслэн энэ хичээлийн жилд эвлэлийн гэгээрлийн ажилд зарим нэг өөрчлөлт оруулаа.

Энэ нь гишүүдийн боловсролоор ялгаварлан, анхан шатны, дунд шатны, онолын семинар гэсэн шаттайгаар зохион байгуулагдаж байна.

Анхан шатны улс төрийн сургуульд ерөнхий боловсролын оройн сургуульд хамрагдаагүй үлдсэн бага боловсролтой гишүүдээс эхлээд 8 дугаар ангийн боловсролтой гишүүд залуучууд хамрагдана.

Дунд шатны сургуульд 9,10 дугаар ангийн юм уу, техникум төгссөн гишүүд залуучууд, онолын семинарт гадаад дотоодын дээд сургууль төгссөн сэхээтнүүд хамрагдана.

Гадаадын дээд сургууль төгссөн сэхээтнүүдийг МАХН-ын түүхийн дугуйланд, дотоодын дээд сургууль төгссөн сэхээтнүүдийг нийгмийн ухааны мэргэжлийн, нийгмийн ухааны бус мэргэжлийн гэж ялгаварлан, нийгмийн ухааны мэргэжлийн сэхээтнүүдэд гүн ухаан, улс төр эдийн засгийн ухаан, коммунист хүмүүжил, нийгмийн ухааны бус мэргэжлийн сэхээтнүүдийн дотор эх зохиолын онолын семинарууд явагдах юм.

Энэ ялгавруудыг харгалзан гишүүд, залуучуудыг дээрх сургуульд бүрэн хамруулж чанартай хичээллүүлэх явдал МХЗЭ-ийн бүх байгууллагуудын чухал зорилт болон тавигдаж байна.

Өнгөрсөн хичээлийн жилийн байдлаас үзвэл залуучуудын улс төрийн сургууль, онолын семинарыг зөв зохион байгуулаагүйгээс Алтанбулаг, Баяндэлгэр, Жаргалант, Мөнгөнморьт, Баян, Лун зэрэг сумд Аймгийн төвийн барилга контор, Худалдааны байгууллагуудын эвлэлийн үүрүүд эвлэлийн улс төрийн сургуулийг өр нэр болгон жилийн ихэнхийг хичээллэлгүй өнгөрүүлж, гишүүд залуучуудад олговол зохих мэдлэгийг олгож чадалгүй тэднийг хохируулсан байна. Түүгээр ч барахгүй жилийн турш олигтой хичээллэлгүй байсаар жилийн эцэст анх хичээллэж байснаас хэдэн хувь илүү олон хүнээс шалгалт авч байсан буруу практикийг арилгавал зохино. Мөн байр хүйтэн, гэрэлгүй гэдэг аар саар шалтгаанаар хичээлийг олон цөөн цагаар тасалдаг явдлыг бүрэн зогсоохын тулд хичээллэх байр, түлш гэрлийн талаар эртнээс зохих байгууллагуудтай тохиролцох хэрэгтэй.

Эвлэлийн улс төрийн сургуулийг зөвхөн эхлүүлснээр эвлэлийн үүр хороодын дарга нар санаа амрах бус хичээллэлтийн явц дундуур товчооны гишүүд ээлж дараалаар хичээлд нь сууж зөвлөлгөө өгөх, сонсогчдын зөвлөлгөөн хийлгэх, нэг бүрчлэн уулзах, хичээл практикийн талаар дутагдаж байгаа материалыг олж өгөх, хоёр гурван дугуйлан хичээллэдэг газруудад хооронд нь маргаан тэмцээн явуулах, шог сонин, дайчин хуудсаар сонсогчдын арга туршлага ололт дутагдлыг бичиж байх явдал чухал байна.

Ялангуяа суртал нэвтрүүлэгчдийн ажлын арга барилыг судлан дэлгэрүүлэх ажил зохиож байвал зохино.

Сонсогчдыг хэсэг групп болгон радио нэвтрүүлэг явуулах, үдэшлэг удирдаж зохиолгох, ухуулга суртал нэвтрүүлгийн ажил хийлгэх зэрэг санаачлагыг тэдний идэвхийг түшиглэн өрнүүлэх хэрэгтэй.

Өнгөрсөн хичээлийн жилд олсон амжилтыг улам бататгаж, гарсан дутагдлыг арилгаж, гэгээрлийн ажлын агуулгыг улам боловсронгуй болгон түүний үр нөлөөг дээшлүүлэхэд ХЗЭ-ийн үндсэн байгууллагууд онц анхаарч суртал нэвтрүүлэгч нарын харицлага, заах аргыг сайжруулах, суртал нэвтрүүлэгч болон сонсогчдод өндөр шаардлагыг нэг зэрэг тавих, хичээлийн ашигтай чанарыг дээшлүүлэхэд намын байгууллагын хяналтыг улам өндөржүүлэх явдал чухал байна.

Д. Давдай

Монгол-Зөвлөлтийн найрамдлын сар

Москва дахь нэгэн үйлдвэр

Москва хотод «Завод малолитражных» гэдэг хөнгөн машины үйлдвэр байдаг. Энэ бол Москва хотын машины үйлдвэрүүдийн дотор дунд зэрэгт нь ордог.

29 цех тасаг 18000 ажилчинтай үйлдвэр юм.

Ажилчдын 50 хувь нь залуучууд, 40 хувь нь эмэгтэйчүүд, 2600 гаруй зохион бүтээгч инженер техникийн ажилтнуудтай.

Үйлдвэрлэлийн гол бүтээгдэхүүн нь «Москвич» гэдэг орчин үеийн гоёмсог хэлбэрт суудлын машины олон маркууд юм.

Энэ завод «Москвич-407» гэдэг машиныг голлон үйлдвэрлэж ирсэн ба энэ нь үнэ хямдтай эдэлгээ бөхтэйн хувьд дэлхийд гайхагджээ.

Завод нь өөрийн машиныг ажиллагааны хувьд улам боловсронгуй хийц хэлбэрийн талаар гоёмсог болгох зорилго тавьж «Москвич 408, 412»-ыг хийж эхэлсэн бөгөөд эдгээрээс улам гоё хэлбэртэй «Москвич—415»-ыг зохион бүтээхээр бэлтгэж байна.

Тус заводын одоогийн үйлдвэрлэн гаргаж байгаа машины техникийн дундаж явалт нь 50—60 мянган км-ээр тооцоологдсон боловч түүнийг нэг сая км хүртэл явуулсан олон арван хүмүүс үйлдвэрийн захиргаа инженер техникийн ажилтнуудад баяр талархлаа илэрхийлсэн цахилгаан ирүүлсээр байна.

Заводын үйлдвэрлэлийн чадал нь 2 минутад нэг машин гаргадаг бөгөөд 1969 онд үйлдвэрлэлийн хэрэглэлээ шинэчлэн өргөтгөсний үндсэн дээр минутанд нэг машин гаргах чадалтай болох аж.

Завод өөрийн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөгөөр өдөрт 400 машиныг үйлдвэрлэж байгаа ба энэ онд 100-гаад мянган машин гаргах юм.

Заводын үйлдвэрлэлийн бүх дамжлагуудын 85 хувь нь механикжсан бөгөөд нийт ажилчдын 80 хувь нь мэргэжлийн зэрэгтэй болжээ.

Машины бүхэлд нь үйлдвэрлэн гаргахын хамт 4000 гаруй нэр төрлийн эд ангиудыг хийж нийтийн хэрэгцээнд худалдаалдаг байна.

Энэ завод нь БНАГУ ба Английн тус бүр нижгээд фермтэй хувь нийлүүлэн ажилладаг ба өөрийн орны 190 үйлдвэр аж ахуйн газруудтай ажил төрлийн холбоотой юм.

Тус заводын үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний 60 хувь нь дэлхийн 4 тивийн 40 гаруй оронд гардагийн дотор машины үйлдвэрлэлийн талаар өндөр хөгжилтэй Итали, Япон, ХБНГ зэрэг орнууд ихээхэн хэмжээгээр авдаг байна.

Тус завод ажилчин албан хаагчдын нийгэм соёлын арга хэмжээ эрүүл мэндийн асуудалд байнгын анхаарал халамж тавьж төрөл бүрийн арга хэмжээ авсаар байна.

Одоо үйлдвэрийн ажилчдын дундаж цалин 120 рубль, инженер техникийн ажилтны дундаж цалин 140 рубль бөгөөд ноднин жил үйлдвэрийн бүх ажилчдын 26 хувь нь өсгөн нэмэгдүүлэх шагналт цалин авчээ.

Одоо тус заводын 3 хүн дутмаас нэг нь ямар нэгэн сургуульд суралцаж байгаагийн дотор зөвхөн оройн цагаар дээд сургуулиудад 400 гаруй хүн суралцаж байна.

Завод өөртөө тусгай дунд мэргэжилтнийг бэлтгэх сургуулийн комбинаттай, ирэх жил техник мэргэжлийн сургуультай болох юм.

Үйлдвэрлэлийн дэргэд 60 их эмчтэй эмчлэн сувилах эрдэм шинжилгээний эмнэлгийн байгууллага, 600 хүний суудалтай соёлын ордон түүний дэргэд 3500 хүнийг хамарсан биеийн тамир спортын олон секцүүд хичээллэж байна.

Үйлдвэрийн захиргаа өөрийн удирдлагын арга барилыг олон зуун зохион бүтээгч инженер техникийн ажилтнуудтай нягт холбож 3000 гаруй коммунистуудыг багтаасан намын байгууллагын удирдлагын дор зохион явуулдаг байна.

Б. Гийдэр

СОНИНЫ НЭРЭМЖИТ ЦОМЫН ТӨЛӨӨ УРАЛДАВ

Энэ сарын 26-нд «Анхдугаар таван жил» сонины нэрэмжит цом булаалдах кросс уралдаан явагдаж тус сонины хариуцлагатай эрхлэгч Н. Мөнхөө рапорт хүлээн авсаны дараа нээлтийн үг хэлж тэмцээн эхлэхийг ерөнхий шүүгчид зөвшөөрөв.

Тэмцээнний дүнгээс үзвэл: Цэрэнноров ахлагчтай аймгийн төвийн 10 жилийн дунд сургуулийн багш нарын баг 3 км-ийн зайд 7 минут 15 секунтын амжилтаар 1 дүгээр байр эзлэж цом дипломоор, Лувсанжамц ахлагчтай Сэргийлэхийн баг 8 минут 34 секунтын амжилтаар 2 дугаар байр эзлэж дипломоор тус тус шагнагдав.

Дэмбэрэл

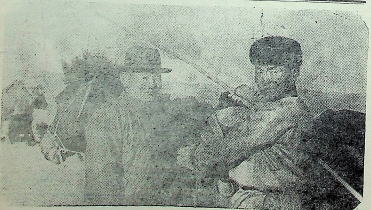

Ажил үйлсээрээ шалгарсан тэргүүний адуучид туршлагаа солилцож байгаа нь: Зураг дээр: (Баруун гараас) Сүүлийн 12 жилийн турш 1586 адуу хариуцан маллах хугацаандаа унага бойжуулах, хөөвөр хялгас бэлтгэх, айраг боловсруулах зэрэг нэгдлээс өгсөн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг тогтмол биелүүлж ирсэн Баянжаргалан сумын «Шинэ амьдрал» нэгдлийн адуучин Ц. Бажий, энэ онд 120 эмнэг сургаж аймгийн эмнэг сургалтын аврагын цол хүртсэн Заамар сумын адуучин Л.Цэнд—Аюуш нар.

П.Жанчивын авсан гэрэл зураг

ЛЕНИНИЙ КОМСОМОЛ

1918 оны 10 дугаар сарын **29-нд** нээгдсэн ажилчин тариачин залуучуудын эвлэлийн бүх оросын анхдугаар их хурлаар коммунист залуучуудын эвлэлийг байгуулжээ.

Иймээс их хурал нээгдсэн тэр өдрийг комсомолын төрсөн өдөр гэж зөвлөлтийн залуучуудын баяр болгон тэмдэглэдэг юм.

Комсомол байгуулагдсан цагаасаа хойш хагас зуун жилийн дотор тэмцэл, ялалт, амжилтын гайхамшигт замыг туулжээ.

Оросын коммунист залуучуудын эвлэл аугаа их Лениний сургаалыг нэр төртэй биелүүлж, зөвлөлтийн залуучуудыг октябрийн хувьсгалыг туушталь залгамжлагч болгон хүмүүжүүлж, эх орондоо социализм, коммунизм байгуулах, эх орноо батлан хамгаалах их үйл хэрэгт тэргүүний эгнээнд идэвхи ухамсартай зохион байгуулалттай оролцож нам, ард түмэндээ

ны үед гарамгай гавъяа байгуулсан 3,5 сая комсомолын гишүүд одон медалиар шагнагдсан байна.

ЗХУ—ын баатар 11525 хүний 7 мянга нь комсомолоор хүмүүжсэн юм.

Одоо ЗХУ-ын хүн амын тэн хагас хувь нь залуучууд бөгөөд тэд ЗХУ-ын амьдралд ихээхэн үүрэг гүйцэтгэж байна.

Үүнд аж үйлдвэрийн ажилчдын 49,7 хувь, барилгачдын 56,7 хувь, тээврийн ажилчдын 41 хувь нь тус тус залуучууд байна.

Мөн эрдэмтэдийн 40 хувь, зохиолчдын 3—ны 1 хувь нь залуучууд байна. Эх орны дайнаас хойших хугацаанд хөдөлмөрч залуучуудын бүтээн босгосон зүйлүүдийг энд тоочиж барахгүй юм.

Зөвхөн зарим жишээ дурьдвал зөвлөлтийн 360 мянган залуучууд хүнд бэрх нөхцөлд 42 сая гектор атар ба атаржсан газар эзэмшиж, октябрийн социалист их хувьсгалын 50 жилийн ойн баярын

Лениний комсомолын 50 жилийн ой

үнэлж баршгүй гавъяа байгуулсан дайчин уламжлалтай юм.

Коммунист залуучуудын эвлэлийн эгнээ өнгөрсөн 50 жилийн дотор ихээхэн өсч бэхжижээ.

1918 онд 22108 комсомол нэгтгэж байсан бол одоо Лениний комсомол 23 сая охид хүвүүдийг нэгтгээд байна.

Лениний комсомолд жил бүр 3 сая гаруй залуучууд элсэн өрж байдаг бөгөөд мөн жил бүр 300 мянга гаруй комсомолын шилдэг гишүүд коммунист намын эгнээнд дэвшин орж байдаг аж.

1924 онд оросын коммунист залуучуудын эвлэлийн 6 дугаар их хурлаар оросын коммунист залуучуудын эвлэлийг оросын Лениний Коммунист Залуучуудын Эвлэл гэж нэрлэхээр тогтсон ба 1926 онд болсон 7 дугаар их хурлаараа Бүх Холбоотын Лениний Коммунист Залуучуудын Эвлэл (БХЛКЗЭ) гэж нэрлэх тухай шийдвэр гаргасан байна.

БХЛКЗЭ бол гадаадын интервенц болон иргэний дайны үед залуучуудыг дайчлан зохион байгуулж социалист хувьсгалын ололт амжилт, зөвлөлт-эх орноо хамгаалахад үлэмж гавъяа байгуулсан юм.

Комсомолын байгууллагаас эх орныхоо өмнө байгуулсан баатарлаг гавъяа зүтгэлийг нь ЗХУКН, засаг өндрөөр үнэлсний тэмдэг болсон 5 одон түүний дайчин алдрын туган дээр гялалзаж байдаг.

Аугаа их эх орны дай

өмнө комсомолын хүчээр баригдсан аж үйлдвэрийн чухал ач холбогдолтой 48 объякт ашиглалтад оржээ.

Үүнд; Братскийн усан цахилгаан станц, Белоярскийн атомын цахилгаан станц, Абакан -Ташкентийн төмөр зам, Плюменскийн нефтийн аж үйлдвэр зэргийг дурьдаж болно. Одоо комсомолын байгууллага ажилчид, хамтралчид, оюутнууд, сурагчид, сэхээтэн, залуучуудыг хүмүүжүүлдэг залуучуудын улс төрийн биеэ даасан том байгууллага болжээ.

Ер нь зөвлөлтийн комсомол шиг өргөн дэлгэр харилцаа холбоотой залуучуудын байгууллага өөр аль ч улс оронд байхгүй.

Комсомол одоо 120 гаруй орны залуучуудын үндэсний 480 байгууллагатай харилцаа холбоотой ажиллаж байна.

Зөвлөлтийн комсомолын байгууллага биеэ даасан асар том аж ахуйтай, зөвхөн хэвлэлийн талаар авч үзвэл 24 хэл дээр 3 миллиард гаруй хувиар хэвлэгддэг залуучуудын 120 сонин, пионерийн 26 сонин, залуучууд хүүхдийн 54 сэтгүүл хэвлэгддэг.

ЗХУ—ын яруу алдарт залуучууд комсомолын гишүүд нам, ард түмнийхээ хувьсгалч баатарлаг хөдөлмөрч дайчин уламжлалаас цуцалтгүй сурч, БХЛКЗЭ—ийн 15 дугаар их хурлын шийдвэрийг нэр төртэй хэрэгжүүлэн биелүүлж байна.

Х. Цэвээн

төгсгөл (түрүүч нь 1 дүгээр нүүрт)

Адуучдын хариуцлагыг өндөржүүлье

буурч байгаа явдал бол түүнд тавих хяналт шалгалт суларч адууны арчилгаа маллагаа эрс муудсантай холбоотой юм.

Сүүлийн 4 жилийн дотор аймгийн дүнгээр 13,7 мянган гүү хээл хаяж 47,0 мянган гүү сувайрч 41,0 мянган адуу зүй бусаар хорогдсон байна.

Аймгийн хэмжээгээр адууны 130 сууръ байгаагаас энэ онд унага бойжуулах төлөвлөгөөгөө биелүүлсэн сууръ бүх сууриин 29 хувь, хялгасны төлөвлөгөөг биелүүлсэн сууръ бүх сууриин 84,6 хувь, хөөврөө биелүүлсэн сууръ бүх сууриин 75,8 хувь, адууны дутагдалгүй сууръ бүх сууриин 34,7 хувь, зүй бус шалтгаанаар адуу хорогдуулаагүй сууръ бүх сууриин 2,3 хувийг эзлэж байгаа нь адууны маллагаа арчилгаа тордлого хир зэрэг байгааг нотлон харуулж байна.

Тус аймгийн адуу сүүлийн жилүүдэд хорогдож өсөхгүй байгаа шалтгаан бол манай зарим адуучдын ажил хариуцах хариуцлага сул, адууны хариулга маллагаа сууръ бүрд жигд сайжирч чадаагүй, түүнд тавих хяналт шалгалт хангалтгүй байгаагаас болж байна.

Энэ нь жилийн аль ч улиралд адуу манадаггүй, цас бороонд урууддуулж алдах, чононд идүүлэх, өвчин туссан ч эмчилдэггүй, авсан хүч таргыг нь тогтоох талаар анхаарал төдий л тавьдаггүйгээс гадна манай зарим адуучид адууг намар эрт усгүй газар хорьж усаар хатаах, эсвэл холоос усанд гүйлгэж тураах, хүйтэн цасан шуурга болоход уул толгодын бэл нөмөр нөөлөг газраар тогтоож тогтмол хөдөлгөж биеийн дулаацуулахгүй байдагаас болж адуу хүйтэнд шээж чадахгүй байсаар шээсэндээ хордож үхэх явдал гардаг байна.

Манай адуучид ийм байдлыг гаргахгүй байхын хамт тэргүүний адуучдын шилдэг туршлагуудыг ажилдаа өргөн хэрэглэж дадал заншил болгох хэрэгтэй.

Манай малын зарим эмч нар үхсэн малд акт бичихдээ нүдээр үзэхгүй, хүний ам, таамгаар бичих, үхсэн мал нэг бүрд тус тусад нь акт бичих ёстой байтал арав хорин малд бөөн бичих, чухам ямар өвчнөөр үхсэн болох нь тодорхойгүй, ийм баримт бичиг үйлдэж суудаг байна. Өндөрширээт сумын малын бага эмч Төмөрбаатар өөрөө үзээгүй атлаа хүний амаар 20—30 малд бөөнөөр нь акт өгч байсан ба бичсэн актанд нь малын зүс, нас, хүйс тодорхойгүй, өвчний онош байхгүйгээр акт тогтоож байсан байна.

Ийм байдалд дүгнэлт хийж нийгмийн хөрөнгийг үрэгдүүлэгчидтэй хатуу тэмцэл хийх хэрэгтэй байна.

Манай олонхи нэгдэл, САА-нуудад бага залуу насны морьдыг уналга эдэлгээнд сургах ажил хоцрогдонгүй, морьдыг тэргэнд хөллөж аж ахуйн дотоодын тээвэрт ашиглахгүй байгаагаас зарим сумдад унааны номхон морь ховордож байгаа ба өвс хадахад, морьдыг Өндөрширээт, Лүн, Дэлгэрхаан, Өнжүүл, Бүрэн, Баянцагаан, Баянбараат сумд хэрэглэхгүй байна.

Одоо тус аймагт жилдээ саалинд орвол зохих бүх гүүнийхээ дөнгөж 25 хувийг сааж айраг бэлтгэж байгаагаас үзэхэд аймгийн ХАА-н нэгдэл, САА-нууд адуунаас орох орлогын асар их нөөц боломжоог ашиглаж чадахгүй алдаж байгаа баримт мөн.

Хөдөлмөр хөнгөвчлөж гүүний саалийг механикжуулах талаар Сэргэлэн, Баянзүрх сумдын нэгдлүүд дээр гүүг цахилгаанаар саах тухай туршлага, үзүүлэх сургууль зохион явуулсан боловч одоо болтол манай зарим сумдад бүрэн биелэлээ олоогүй, туршлага явуулсан Баянзүрх, Сэргэлэн сумдад ч олигтой ажил болохгүй байгаа ба 1967-68 онуудад 5 сум нэгдэл гүүний цахилгаан саалтуур авсан нь одоо болтол ажиллуулж ашиглахгүй үр ашиггүй хадгалж байна. Энэ талаар аймгийн адуучдын анхдугаар зөвлөлгөөн дээр үг хэлсэн БНМАУ—ын хөдөлмөрийн баатар Дундговь аймгийн Эрдэнэдалай сумын адуучин Ичинхорлоо, БНМАУ—ын аврага төлчин Баян сумын тэмээчин Балдан, аймгийн 2 удаагийн унага бойжуулалтын аврага Борнуурын САА-н адуучин Чойжамц, аймгийн прокурор Лхамсүрэн, шүүхийн орлогч дарга Бадарч нарын олон хүн үг хэлж, ажлын хаа арга туршлагаасаа тодорхой ярьж зөвлөлдөв.

Зөвлөлгөөнд оролцогчид мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг хөтлөн удирдах арга ажиллагааг эрс сайжруулж, адуун сүргийн өсөлтийг нэмэгдүүлэхийн тулд ойрын хугацаанд хорогдлыг нөхөж нэгжээс ашиглах ашиг шимийн хэмжээг нэмэгдүүлэх 1968—69 оны мал өвөлжилт, төл хүлээн авах бэлтгэл ажлыг урьд урьдаас улам илүү сайн зохион байгуулж малчид хөдөлмөрчдийнхөө урьд жилүүдэд олж байсан сайхан туршлага ололтод тулгуурлан 4 дүгээр таван жилийн төлөвлөгөөний үлдэж байгаа 2 жилд дутагдлаа нөхөхийн тулд байгаа боломжоо нөөцөө шавхан дайчилж одоо байгаа адуугаа аймгийн дүнгээр 4,2 хувиар, ХАА-н нэгдэл, САА-н нийгмийн адууг 7,1 хувиар өсгөх зорилт тавив.

Энэ зорилтоо биелүүлэхийн тулд ахмад адуучдын арга туршлагаас цуцалтгүй суралцах мал аж ахуйн хүнд хүчир ажлыг хөнгөвчилж гүүг цахилгаанаар саах аргыг ХАА-н нэгдэл, САА бүрд нэвтрүүлэх, билчээрийг улирлын байдлаар зохицуулан, хариулга маллагааг тогтмолжуулан сайжруулах, адууны отрыг намар эртнээс зохион байгуулж отрын төлөвлөгөө боловсруулан, хүн хүчийг хувиарлан зохицуулж адуу нэг бүрт эрүүл мэндийн ба тарга хүчний үзлэг явуулахын хамт адууны хариулга маллагаа маналтыг сайжруулан нэгжээс ашиглах ашиг шимийг дээд хэмжээнд хүргэх, адуун сүргийн нөхөн үйлдвэрлэл болох хээлтүүлэг үржлийн ажлыг эн тэргүүнд анхаарч ажиллаж байх нь хамгийн чухал гэж үзэв.

Адууны хариулга маллагааг тогтмолжуулан байнгын манаатай болгох, сууръ бүрийн ажлыг жигдрүүлэн ажиллаж адууны гарз хохирлыг эрс багасгаж, түүнд тавих хяналт шалгалтыг сайжруулж, зудын хор уршгийг нөхөн адуу өсгөх улсын төлөвлөгөөг биелүүлэхийн төлөө бүхий л хүчээ дайчлан ажиллаж, адуучдын анхдугаар зөвлөлгөөний шийдвэрийг амьдралд хэрэгжүүлэн биелүүлэх явдал орон нутгийн нам, захиргаа, хөдөө аж ахуйн байгууллагууд болон нийт адуучдын өмнө хойшлуулшгүй зорилт болон зогсож байна.

Зөвлөлгөөнд аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх • Захиргааны дарга Ц. Жамсран оролцож, адуучдад үнэтэй санал зөвлөлгөө өгч дэлгэрэнгүй үг хэлэв.

Тус зөвлөлгөөнөөс аймгийн нийт адуучдад хандаж уриалга гаргав.

Мөн хөдөө аж ахуйн нэгдэл, сангийн аж ахуйн адууны хариулга маллагааг сайжруулж ашиг шимийг бүрэн ашиглаж зүй бусын хорогдлыг багасгаж үр бүтээл, идэвхи зүтгэлтэй ажилласан олон адуучдыг шагнаж урамшуулав.

Н. Мөнхөө

Эднийхэн ажил сайтай явна

Батсүмбэрийн САА-н гуанзны хоол амттайхан шүү гэж аян замынхны ярианаас бишгүйдээ сонссон юм.

Бас ахлах тогооч Ханд гуай Булган хоёрыг эсэлдэг үйлчилдэг сайн тогооч нар гэж магтахыг бас олонтоо дуулсан билээ. Гуанзны ажилтан Хандсүрэнтэй уулзаж, үйлчилгээнийхээ ажлын талаар танилцуулна уу гэхэд сайхан зантай тэр эмэгтэй уриалгахан хүлээн авч ийнхүү ярив.

—Манай гуанзны хамт олон нийтийн хоолны тэргүүний ажилчдын улсын анхдугаар зөвлөлгөөний шийдвэрийг мөрдлөг болгон 1968 оны 1, 2, 3 дугаар улирлын төлөвлөгөөг 100—137,6 хувиар биелүүллээ.

Энэ онд 72175 хүнд үйлчлээд байна.

3 дугаар улиралд 2 ээлжийн буфет ажиллуулж талх, боов, чихэр, тамхи, шүдэнз зэрэг өргөн хэрэгцээний бараа борлуулан 90 мянга гаруй төгрөгийн гүйлгээ хийж орлогын төлөвлөгөөг 138 хувиар биелүүлсэн.

Манай гуанзанд туршлагатай залуу тогооч Булган хуушуууртай шөл, холимог хуурга, ногоотой мантуу зэрэг 3—4 нэр төрлийн шинэ хоол санаачлан хийв.

Мөн ахмад тогооч Ханд гуай этүүртэй хуурга, сүүтэй бууз зэрэг шинэ хоолоор олон түмэндээ үйлчиллээ.

Бас бид өөрсдийн хүчээр 50 кг жимс түүж компот хийлээ.

Ажилдаа санал гомдлын дэвтэрт бичигдсэн зүйлс, олон түмний хүсэлт шаардлагыг байнга тусган авдаг.

Бид намрын тариа хураалтын үеэр төвийн гуанзны ажиллах цагийг уртасгаж, хээрийн гуанз 2-ыг ажиллууллаа.

Хээрийн гуанзны тогоочоор ажилласан ахмад ажилчин Дулмаажав гуай, Отгон нар сайн ажилласан. Нөгөөтэйгүүр манай гуанзныхан техникийн тос 50 кг, яс 1735 кг-ийг ХБ-ийн ангидаа тушаасны гадна үхрийн шийр 800-г хуйхлаж худалдсан зэргээс 1878 төгрөгийн цэвэр ашиг оллоо.

Өвлийн бэлтгэлээ бид 6 сараас эхлэж пийшин барилга засварыг 7 дугаар сард дуусгаж, 320 кубм мод татан авч бүгдийг хөрөөдүүлсэн.

Хоолны өвлийн нөөцөнд төмс 10 тонн, лууван [illegible] тонн, манжин 4 тонн, байцаа 8 тонныг татан авч зоорилоод байна гэв.

Л. Батсүх

Үндэсний бөхийн чуулга уулзалт

Дорноговь аймгийн Сайншанд хотод үндэсний бөхийн чуулга уулзалт саяхан явагдаж өнгөрлөө. Энэ чуулга уулзалтад Дорноговь нийгэмлэгийн хоёр баг, Алдар, Төв аймгийн багууд оролцлоо.

Энэ уулзалтад Алдар нийгэмлэгийн баг 1 дүгээр байр, Дорноговийн 2 дугаар баг 1 байр, манай баг 3 дугаар байр, Дорноговийн 1 дүгээр баг 4 дүгээр байр тус тус эзлэв.

Нэг бүрчилсэн дүнгээр Одсүрэн, Өвгөнхүү, Долгорсүрэн, Одсүрэн нар 1, 4 дүгээр байр, манай бөх Баатар 5 дугаар байр эзэллээ.

Энэ чуулга уулзалтаар бөхчүүд харилцан арга мэх туршлагаа солилцож, ялангуяа улсын начингуудаас маш их зүйлийг сурч авлаа.

Иймээс дээрхи уулзалтаар олсон амжилтаа улам бататгаж энэ оны 11 дүгээр сард өөрийн аймагт явагдах зүүн аймгуудын үндэсний бөхийн ба волейболийн тэмцээнд одоо ноос эхлэн сайн бэлтгэж оролцох явдал чухал байна.

Ц. Гомбо

Сүүлчийн шуудангаар

Саяхан Мөнгөнморьт сумын төвийн хөдөлмөрчдөд аймгийн Соёлын ордны урлагийн бригадынхан концерт болон «Зорголын гүнж» гэдэг жүжиг тогложж сонирхууллаа.

Үзэгчид жүжигчин Дулмаа, Нямсүрэн, Сэрээтэр нарын тоглолтыг бусдаасаа илүү амжилттай боллоо гэж үнэлэв.

Б. Должин

Хариуцлагатай эрхлэгчийг Б. ЦЭРЭНДАШ

ЗАРЛАЛ

Баянзүрх сумын харъяат Пэрэнлэй овогтой Намжил нь олон хүүхэдтэй эхийн тэтгэвэр авах 01133 тоот дэвтрээ гээгдүүлсэн тул хүчингүй болгов.

(Х—000155) «Анхдугаар таван жил» сонины үйлдвэрт хэвлэв